

[Erik Eriksen.]

ministeren stillede det positive spørgsmål: hvorfor indtog landbruget den holdning, det gjorde? Den højtærede minister kan næppe være i tvivl om svaret; men på den anden side, hvis jeg ikke svarer, så ved jeg, hvordan det bliver udlagt.

Se, jeg er jo sådan set ikke kompetent til at tale på landbrugets vegne, men jeg kan sige det på den måde, at arbejdere og arbejdsgivere har for længst sikret sig en demonstrationsret gennem henholdsvis strejker og lockouter, og på denne baggrund kan det ikke være rimeligt at hindre landbruget i at finde sin form for demonstrationsret, når man konsekvent vender det døve øre til de ønsker og henstillinger, erhvervet kommer med.

Jeg føler det således, at landbruget på enhver måde har søgt at gå forhandlingens vej. Adskillige af de forslag, som landbrugets mænd har stillet, gik ud på en nedbringelse af omkostningerne. De er afvist. Man har peget på en nedbringelse af ejendomsskatterne som en særbeskatning af produktionsmidler. Ønskerne herom er afvist. Vore konkurrenter kender dem ikke.

Et andet ønske har været en begrænsning af det nuværende pristalssystem. Det er afvist, skønt man dog for det sidste vedkommende principielt har givet tilslutning fra radikal side gennem mange år. Jeg indrømmer, at det blev den højtærede statsminister, der måtte sætte sig for bordenden for at få forhandlingstråden taget op igen. Men når ministeren spørger mig om landbrugets ledelse, så må jeg sige, at den har jeg ikke andel i. Det er et spørgsmål helt på linje med det, som det ærede medlem hr. Hans Rasmussen stillede mig i sin tid: om venstre stod bag Arbejdsgiverforeningens politik. Det er en alt for stor ære, at man stiller mig disse spørgsmål. Jeg kan sige, at heller ikke landbrugets forhandlinger eller tanker om forslag kendte jeg eller venstre noget til på forhand. Oprigtigt sagt har jeg det indtryk, at landbruget gennem det ærede medlem hr. Anders Andersen netop ønskede at være fri for enhver form for partipolitisk indblanding i de problemer, som landbruget rejste. Jeg er hverken tilhænger af strejker, lockouter eller produktionsstandsninger, men jeg forstår udmærket godt, at landbruget betinger sig den ret, som alle andre

har. For mig at se er det egentlig mærkeligt, at man ikke har mere forståelse for landbrugets problemer. Vi har i dette land Europalønninger, vi har Europaavancer, vi har Europapriser på alle områder på nær ét, nemlig landbrugsvarerne. Med hvilken ret, med hvilken argumentation vil man modsætte sig, at dansk landbrug skal have den samme økonomiske europæiske status, som andre erhverv eller samfundsgrupper har? Jeg kan ikke se, at man har ret til at modsætte sig det.

Dernæst kommer jeg til samordningspolitikken, om hvilken jeg har nogle bemærkninger til den højtærede økonomiminister og til det ærede medlem hr. Baunsgaard. Der blev sagt, at denne politik havde sat smukke skud. Det ærede medlem hr. Baunsgaard sagde — og jeg tror, det var nogenlunde det samme, ministeren var inde på — at det havde været godt, dette samarbejde mellem regering, folketing og nationalbank. Sådan sagde det ærede medlem hr. Baunsgaard. Det er nu en stor mundfuld. Lad mig ikke gentage, hvad der er refereret her i dag om samarbejdet mellem regering og oppositionspartier. Der er jo konkret peget på en række områder, hvor vi slet ikke har kunnet få samarbejde, slet ikke. Og når jeg læser nationalbankdirektør Svend Nielsens udtalelser og ser på nationalbankens reaktion ved forskellige lejligheder og nu sidst ved diskontoforhøjelsen, har jeg heller ikke indtryk af samarbejde og koordinering. Eller lad mig nævne en anden ting. Da vi forleden stod over for spørgsmålet om bemyndigelse for regeringen til at optage statslån på 200 mill. kr., havde jeg da heller ikke indtryk af, at banken var særlig enig med regeringen på dette område — i hvert fald var det en underlig form for samarbejde.

Derfor vil jeg gerne sige til den højtærede minister, at det er en noget misvisende historieskrivning at ville påberåbe sig en særlig regeringsindsats eller en særlig radikal indsats. Det er ved siden af at ville give det udseende af, at der i regeringens første 2-3 år var tale om en særlig fremragende grad af samordning, for det er ikke tilfældet. Hvis den højtærede minister f. eks. ville spørge erhvervene, ville han få at vide, at de ikke har haft indtryk af nogen samordning. Jeg nævnte erhvervene; her begyndte det jo med, at man, jeg havde nær